

VODA ZA ŽIVOT, NE ZA PROFIT!

Ujedinjene Nacije proslavljaju 22. marta 2021. Svetski Dan Voda. Zvanična tema tog dana je "Ceniti vodu", naslov koji bi trebalo da pozove na uzbunu: samo je mali korak između ideje vrednosti i ideje cene!

Ipak, dodeljivanje finansijske vrednosti Prirodi je rastući fenomen, koji je upravo kulminirao stavljanjem na listu derivata na berzi najvažnijeg elementa za čovečanstvo i život: vode.

Stavljanje vode na tržište robe: zločin protiv života!

7. decembra 2020. godine, najveća svetska berza finansijskih derivata, CME Group, pokrenula je prvo tržište fjučrsa na vodu. Investitori i špekulanti sada mogu da se kockaju sa cenom vode u Kaliforniji.

U teoriji, terminski ugovori treba da omoguće borbu protiv nestabilnosti cena i pruže sigurnost poljoprivrednicima. Ali stvarnost je jasno pokazala suprotno.

Uticaji „tržišta vode“ već sprovedeni u nekoliko zemalja su katastrofalni. U Čileu se reke prodaju na aukciji, a kupuju ih milijarderi koji koriste vodu za masovno navodnjavanje avokada ili snabdevanje rudnika, dok milioni ljudi pokušavaju da prežive, široko rasprostranjenu sušu izazvanu otimanjem vode. U Australiji je tržište vode, koje bi trebalo da podrži ekonomiju i istovremeno spreči rasipanje vode, na kraju podstaklo investitore i poljoprivredne industrije da špekulišu, na osnovu prognoza u vezi sa nestašicom i budućim cenama vode, na štetu malih poljoprivrednika i njihovog pristupa vodi.

Zagađenje, prekomerna eksploatacija, komodifikacija, grabež, poremećaj ciklusa ... Svi ovi pritisci već se vrše na vodene ekosisteme zbog našeg produktivističkog modela razvoja. U kontekstu ove široko rasprostranjene vodene krize, kvalitetna voda je sve traženija, a sve ređa: idealna je finansijska investicija za špekulante, jer je svima potrebna za život i ništa je ne može zameniti.

Milijarde ljudi još uvek su lišene ljudskog prava na vodu, a milioni malih poljoprivrednika već imaju velike poteškoće u pristupu vodi. Tretiranjem vode kao finansijskog instrumenta ili derivata otvaraju se vrata masovnim špekulacijama i visokim cenama vode pogodujući najmoćnijim ekonomskim akterima. Komodifikacija vode takođe dovodi do povećanog rizika značajanog porasta monokulturnih useva ili žrtvovanja zemljišta za ekološke zločine izazvane agrobiznisom i ekstraktivizmom, što je ekonomski i finansijski mnogo atraktivnije za špekulante. Na ovom unosnom tržištu potrebe ljudi i Prirode nisu prioritet.

Budući da je voda izvor života, ne može se smatrati robom, niti finansijskim ulaganjem ili predmetom nagađanja (špekulacija). Obzirom na pretnje koje predstavljaju pandemija i klimatska kriza, ovo moramo što pre shvatiti. Dopuštanje tržištima da diktiraju način distribucije i upravljanja vodom je neprihvatljivo s obzirom na ljudska prava i krajnje je neodgovorno s obzirom na strašnu ekološku i zdravstvenu situaciju u svetu.

Zaštitimo vodu, naše zajedničko dobro

Iako su UN priznale ljudsko pravo na vodu pre više od deset godina, poziv za buđenje je sada neophodan. Da bi pravo na vodu postalo stvarnost za sve, moramo odbiti ovu čisto ekonomsku i materijalističku upotrebnu viziju vode.

Na brojnim teritorijama ispituju se alternativne politike o vodama potkrepljene poštovanjem ekosistema od kojih zavisimo. Širom sveta ljudi se organizuju kako bi im se priznalo pravo na vodu i zahtevaju njihovo

puno učešće u politikama koje se odnose na slivove. Brojne zajednice osuđuju kontrolu vode od strane i za račun privatnih interesa i opiru se projektima koji ugrožavaju vodu u njihovoj zajednici. Drugi vrše pritisak na vlade da priznaju prava reka, glečera i jezera.

Zato se ovog Svetskog dana voda udružuju organizacije i zajednice iz svih zemalja, u svojoj raznolikosti, da podsetimo ljude da je voda ljudsko pravo i zajedničko dobro. I dalje ćemo to izgovarati na svakom jeziku ako je potrebno: voda je život!

Tvrdimo da ljudsko pravo nije uslovljeno sposobnošću ljudi da plate. Tvrdimo da se zajedničkim dobrom ne sme upravljati i kontrolisati tržišnim zakonima.

Pozivamo javne vlasti da ispune svoje odgovornosti, usprotive se komodifikaciji života i preduzmu neophodne mere kako bi stavljanje vode na tržište roba bilo ilegalno.

Takođe pozivamo sve ljude da traže svoje pravo na vodu, da odbiju kontrolu nad ovim za život bitnim elementom od strane finansijskih aktera, da zaštite ovo zajedničko dobro za život i da doprinesu njegovoj zaštiti za sadašnje i buduće generacije.

Usudimo se da preispitamo svoj odnos sa vodom, jer život na Zemlji zavisi od toga!

Потписници

Декларацију је потписало више од 500 организација широм света

комплетну листу погледајте овде :

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1cvHMq5tw80N5m0OUlqK1dORTwiy7Byh5gwPpGH9M5W4/edit#gid=0>